

HDG-001-007312

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

SWCC - 3003 : Industrial Relation & Labor Welfare

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007312

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ સામૂહિક સોદાગીરી એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સંબંધો માટે સામૂહિક સોદાગીરીનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૦

અથવા

૧ ઔદ્યોગિક ઝઘડો એટલે શું ? ઔદ્યોગિક ઝઘડાની રીતો સ્પષ્ટ કરો. ૧૦

૨ ભારતમાં શ્રમ સંઘોનો વિકાસ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૨ શ્રમ સંગઠન એટલે શું ? શ્રમ સંગઠનની લાક્ષણિકતાઓ વિગતવાર સમજાવો. ૧૦

૩ ઔદ્યોગિક સંબંધ એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સંબંધના ક્ષેત્રો સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ શ્રમ કલ્યાણ એટલે શું ? શ્રમ કલ્યાણની વૈધાનિક અને બિનવૈધાનિક જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ કરો. ૧૦

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ પાંચ) ૨૫

(૧) નેશનલ લેબર કમિશનની ભલામણો જણાવો.

(૨) શ્રમ કલ્યાણ અધિકારીના કાર્યો સમજાવો.

(૩) શ્રમ કલ્યાણના ઉદ્દેશો જણાવો.

(૪) શ્રમ સંગઠનોની નવળાઈઓ જણાવો.

(૫) શ્રમ સંગઠનોના કાર્યો સમજાવો.

(૬) ઔદ્યોગિક સંબંધનો ખ્યાલ સમજાવો.

(૭) ઔદ્યોગિક ઝઘડાની આંતરિક કાર્યવાહી જણાવો.

- ૫ એક બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (કોઈપણ પાંચ) ૧૫
- (૧) ઔદ્યોગિક સંબંધ વિકસાવવાની રીત સમજાવો.
 - (૨) ઔદ્યોગિક ઝઘડાની અસરો જણાવો.
 - (૩) ઔદ્યોગિક ઝઘડા માટે ૧૯૪૭ના કાયદા અંતર્ગત સત્તા સમજાવો.
 - (૪) શ્રમ સંગઠનોના સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (૫) ઔદ્યોગિક ઝઘડાની બાહ્ય કાર્યવાહી સમજાવો.
 - (૬) સામૂહિક સોદાગીરીમાં કર્મચારીની ભૂમિકા સમજાવો.
 - (૭) શ્રમ કલ્યાણનો ખ્યાલ જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 What is collective bargaining ? State the importance of Collective bargaining for Industrial Relation. 10
- OR**
- 1 What is Industrial Dispute ? State the types of Industrial Dispute. 10
- 2 Explain the development of Trade Union in India. 10
- OR**
- 2 What is Trade Union ? Explain characteristics of Trade Union in detail. 10
- 3 What is Industrial Relation ? Explain Scope of Industrial Relation. 10
- OR**
- 3 What is Labor Welfare ? State the statutory and non-statutory measure of Labor Welfare. 10
- 4 Write Short Notes : (Any Five) 25
 - (1) Describe Recommendations of National Labor Commission
 - (2) Explain Functions of Labor Welfare Officer
 - (3) Describe Objectives of Labor Welfare
 - (4) Describe Weakness of Trade Unions.
 - (5) Explain Functions of Trade Unions.
 - (6) Explain Concept of Industrial Relation.
 - (7) Describe Internal Procedure of Industrial Dispute.
- 5 Write answers in One or Two Sentences : (Any Five) 15
 - (1) Explain Procedure to Develop Industrial Relation.
 - (2) Describe Impacts of Industrial Dispute.
 - (3) Explain Authority under act 1947 for Industrial Dispute.
 - (4) Describe Principles of Trade Union.
 - (5) Explain External Procedure of Industrial Dispute.
 - (6) Explain Worker's Participation in Collective Bargaining.
 - (7) Describe Concept of Labor Welfare.